

# Årsrapport 2016

for

**Viborg Stift**



**Fællesfonden**

Marts 2017  
Dok.nr. 31763/17

## Indholdsfortegnelse

1. Påtegning.....	3
2. Beretning.....	4
2.1. Præsentation af virksomheden.....	4
2.2. Virksomhedens omfang.....	6
2.3. Årets faglige resultater .....	7
2.4. Årets økonomiske resultat.....	8
2.5. Opgaver og ressourcer .....	12
2.6. Målrapportering.....	14
2.6.1. Skematisk oversigt over mål og resultater .....	14
2.7 Forventninger til det kommende år .....	20
3. Regnskab .....	20
3.1 Anvendt regnskabspraksis .....	20
3.2. Regnskabsopgørelse (Resultatopgørelse).....	21
3.3. Balance (Status) og egenkapitalforklaring.....	23
3.4. Opfølgning på lønsumsloft .....	24
3.5. Bevillingsregnskab.....	25
4. Bilag .....	25
4.1. Noter til resultatopgørelse .....	25
4.2. Noter til balance.....	26
4.3. Indtægtsdækket virksomhed .....	29
4.4. Specifikation af årsværksforbrug.....	29

## 1. Påtegning

I henhold til bekendtgørelse nr. 813 af 24. juni 2013 om budget og regnskabsvæsen mv. for fællesfonden udarbejdes der en konsolideret årsrapport for fællesfonden. Årsrapporten affattes i henhold til gældende bekendtgørelse om statens regnskabsvæsen, bekendtgørelse nr. 70 af 27. januar 2011.

Årsrapporten er sat op med visse lokale tilpasninger efter Moderniseringsstyrelsens vejledning af januar 2016 (<http://www.modst.dk/OEAV/Vejledninger/~media/Files/-ØAV/Vejledninger/Regnskabsområdet/Vejledning%20årsrapport%202015.pdf>) om udarbejdelse af årsrapporter og indeholder følgende elementer:

- Påtegning.
- Beretning, herunder målrapportering.
- Regnskab.
- Bilag.

Årsrapporten omfatter regnskabet for Viborg Stift, herunder de regnskabsmæssige forklaringer, som skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med revisionen af regnskabet m.v.

Årsrapporten er aflagt i henhold til bekendtgørelse nr. 813 af 24. juni 2013 om budget og regnskabsvæsen mv. for fællesfonden.

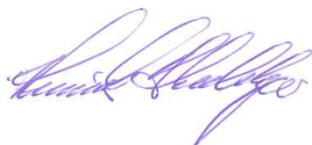
I henhold til bekendtgørelsen udarbejdes der endvidere en konsolideret årsrapport for fællesfondens samlede aktiviteter.

### ***Påtegning***

Det tilkendegives hermed,

1. At årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at måloppstillingen og målrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende,
2. At de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, og
3. At der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af institutionen, der er omfattet af årsrapporten.

Viborg, den 14. marts 2017



---

**Henrik Stubkjær**  
Biskop

## 2. Beretning

### A. 2.1. Præsentation af virksomheden

Et stift er en geografisk enhed og samtidig en forvaltningsmæssig institution under Kirkeministeriet. Stiftet finansieres bevillingsmæssigt af Fællesfonden og modtager derudover tilskud fra staten i forbindelse med aflønning af stiftets præster i forhold til en brøkdel 40/60, hvoraf staten dækker de 40 %.

Folkekirken i Danmark er inddelt i 10 stifter. Kirken i Grønland er også et stift i folkekirken.

Hvert stift forestås af en biskop og en stiftsøvrighed (biskop og stiftamtmand i forening).

Stifternes hovedopgaver kan opdeles således:

- **Biskoppens embede**

Udgangspunktet for stiftet er biskoppens embede som et tilsynsembede. Biskoppen har tilsyn både med præster og menigheder i stiftet og har således et ansvar for at sikre at samtlige områder i stiftet får den nødvendige kirkelige betjening (biskoppen fordeler præstestillingerne i stiftet). Biskoppen har desuden et ansvar for at løfte større kirkelige opgaver i stiftet og en væsentlig formidlingsopgave i stiftet og mellem folkekirken og det øvrige samfund. Det kan bl.a. omfatte afholdelse af stiftsdage, udgivelse af stiftsbog og stiftsblad og udvikling af f.eks. skole-kirkesamarbejde.

Derudover varetager biskoppen opgaver som klageinstans ved uenighed om forretningsgangen i menighedsråd og provstiudvalg, opgaver i forbindelse med de ansatte ved kirker og kirkegårde, opgaver på præsteområdet, f.eks. godtgørelse og lønforhold og godkendelseskompetencer mv. på tjenesteboligområdet. Gennem Folkekirkenes Lønsservice varetages opgave med lønadministration og lønsservice for langt hovedparten af menighedsrådenes ansatte.

- **Stiftsøvrighedsområdet**

Stiftsøvrigheden er et kollegialt organ som siden 1793 har bestået af biskoppen og stiftamtmanden. Dette gælder også efter kommunalreformen i 2007, idet statsforvaltningsdirektøren, eller en af direktøren udpeget stedfortræder, varetager funktionen som stiftamtmand i landets stifter.

Stiftsøvrighedens opgaver omfatter:

- Juridisk tilsyn med menighedsråd og provstiudvalg
- Tilsyn med menighedsrådenes forvaltning af kirker og kirkegårde.
- Godkendelse af ændringer i kirkebygninger, som er mere end 100 år, samt udvidelser og anlæggelse af kirkegårde.
- Statslig sektormyndighed i henhold til planloven.
- Deltagelse i Landemodet

- **Stiftsrådet**

Der er i hvert stift nedsat et Stiftsråd, som i henhold til lovbekendtgørelse 2014-03-29 om folkekirkenes økonomi har til opgave at bestyre stiftsmidlernes forvaltning. Stiftsrådet bestyrer midlerne på menighedsrådenes vegne og fastsætter herunder en politik for udlån af stiftsmidlerne til de lokale kasser. Stiftsmidlerne, som består af kirkernes og præsteembedernes kapitaler udgør på landsplan ca. 5 milliarder kr. Lov om folkekirkenes økonomi medførte tillige, at Stiftsrådet kan udskrive et bindende stiftsbidrag fra kirkekasserne til aktiviteter i de enkelte stifter. Det bidrag, som udskrives, kan ikke overstige 1 procent af den lokale ligning i de enkelte ligningsområder i stiftet.

Stiftsadministrationens virke kan opsummeres i en række hovedformål:

1. Rådgivning: Stiftsadministrationen yder juridisk og administrativ rådgivning til biskop i sager vedrørende præster og menighedsråd. Herudover rådgives menighedsråd og provstiudvalg i forbindelse med byggesager, herunder igangsætning af byggesagen. Stiftsadministrationen er servicefunktion over for stiftets provstiudvalg i lejesager, ved køb og salg af præsteboliger, i sager vedrørende bortforpagtning af præstegårdsbrug, ved køb og salg af arealer til brug for kirke og kirkegård og andre ad hoc opgaver. Stiftsadministrationen rådgiver menighedsråd og provstiudvalg i personalesager og økonomiforhold. Der ydes endvidere rådgivning vedrørende gravstedsområdet, herunder kirkegårdsvedtægter og – takster.
2. Folkekirkens styrelse: Stiftsadministrationen varetager administrative opgaver for biskoppen i relation til rammerne for den kirkelige betjening af folkekirkens menigheder, herunder giver juridisk vejledning til biskoppen i sager om brug af folkekirkens kirker, fortolkning af menighedsrådsloven og menighedsrådsvalgloven og ansættelsesretlige forhold for præster. Stiftet varetager sekretariatsfunktionen for stiftsøvrigheden i forbindelse med godkendelsessager vedrørende kirker og kirkegårde, tilsynet med menighedsrådene og behandling af plansager. Stiftsadministrationen varetager sekretariatsfunktionen for stiftsrådet. Stiftsadministrationen samarbejder med Kirkeministeriet, Landsforeningen af Menighedsråd og andre kirkelige institutioner om folkekirkelige udviklingsopgaver m.v. Stiftsøvrigheden varetager sammen med provstiudvalget tilsynet med menighedsrådenes økonomiske forvaltning efter de bestemmelser, der er fastsat herom.
3. Folkekirkens personale: Stiftsadministrationen udfører administrative opgaver i forbindelse med de ansatte ved kirker og kirkegårde samt på præsteområdet, f.eks. godtgørelse og lønforhold. Gennem Folkekirkens Lønservice (FLØS) varetager administrationen i Viborg Stift lønservice for menighedsrådenes ansatte. Endvidere administreres løn og tjenstlige ydelser for præsterne, stiftspersonale og pensionsudbetalinger til fratrådte kirkefunktionærer. Herudover ydes bistand i sager om personaleforhold ved kirker og kirkegårde i forbindelse med ansættelse, lønfastsættelse og afskedigelse.
4. Folkekirkens økonomi: Stiftsadministrationen varetager budget- og regnskabsopgaver i forbindelse med forvaltning af bevillinger fra fællesfonden, stiftsbidraget og stiftskapitalerne.

Viborg Stift omfatter i 2016 i alt 11 provstier, 276 sogne, 214 menighedsråd, 11 provster, 1 flyverprovst samt 1 sygehusprovst, som vi deler med Aarhus Stift, 186 præster, heraf 168 tjenestemænd og 16 overenskomstansatte.

### **Viborg Stift varetager i samarbejde med Aarhus Stift opgaven som Gias Center for landets 10 stifter.**

Opgaven omfatter:

#### Gravstedsaftaler:

- Der foretages fornøden kontrol og registrering af gravstedsaftaler i GIAS.
- Såfremt betaling ikke er indgået ved betalingsfristens udløb iværksættes erindrings- og påmindelsesprocedure
- Sikring af, at beløbene indsættes på menighedsrådenes konti, herunder håndtering af fejlbetalinger
- Skriftlig og telefonisk kontakt med menighedsråd/kirkegårde og gravstedsejere.

### Stiftsmidler/bogføring:

- Administration af lån på grundlag af information fra stifterne. Administration omfatter oprettelse, registrering af bevilling, igangsættelse, udbetaling, afdragsprofil m.v.
- Afdragsprofil sendes til de andre stifter til videreekspektion til det/de relevante menighedsråd.
- Udbetaling af indlån samt opgørelse af gravstedsaftaler i utide.
- Al øvrig bogføring i KAS. Bogføringen omfatter udover ovennævnte, andre indbetalinger end FIK indbetalinger. Diverse posteringer i forbindelse med afstemninger. Køb og salg af investeringsbeviser i Stifternes Fælles Kapitalforvaltning samt bogføring af disse.
- Diverse afstemninger, herunder bankkonti, ind- og udlån samt depot.
- Terminkørsel, bogføring heraf samt eksport af fil til NETS samt import af betalingsfiler.
- Renteberegning, bogføring heraf samt eksport af fil til NETS.
- Kørsel og bogføring af hjemfaldne gravstedskapitaler samt kørsel og bogføring af rateudbetalinger.
- Udarbejdelse af månedsbalancer samt levering af årsrapport.
- Diverse assistance når der er problemer, differencer m.v. i forbindelse med f.eks. terminsopgørelse og kontoudtog
- Danner bilag til menighedsråd til brug for bogføring.

Centerdannelsen blev fuldt implementeret i Viborg Stift i 2014.

Det betyder, at Gias Centret kører i normal drift, og økonomisk betales driften af centret af kapitalejerne.

Desuden er de to stifter sammen sekretariat om forvaltningen af stiftsmidlerne – Stifternes Kapitalforvaltning. I 2016 har opgaverne som kapitalforvaltere og administrator været i udbud, og der er indgået aftaler med 3 nye forvaltere og med en administrator.

### ***B. 2.2. Virksomhedens omfang***

Stiftet varetager hovedopgaverne som tidligere nævnt.

Viborg Stift er geografisk set et mellemstort stift med store landområder og flere mellemstore byer. Der er mange kirker og mange små sogne. Medlemsprocenten er høj, og på grund af de mange små sogne, som skal betjenes, giver det udfordringer i forhold til den præstelige betjening. Den pastorale struktur har biskoppens bevågenhed.

Stiftet indgår i et samarbejde med de to nabostifter – Aarhus og Aalborg. Introkurserne løses i fællesskab med disse. Viborg Stift er i fællesskab med Aarhus om løse opgaven som Gias Center. Stiftet samarbejder med Ribe og Aalborg stifter om "Kirken på Landet", ligesom der arbejdes selvstændigt med denne problematik i Viborg Stift.

Der har i fællesskab med Aarhus og Aalborg Stifter været afholdt 3 introkurser. 2016 har været valgår, hvilket har givet øgede opgaver på stiftet. Valget er gennemført uden klager til biskoppen. Der er 15 menighedsråd der i 2017 skal have suppleringsvalg og et menighedsråd, der skal gennemføre et nyvalg.

De samlede økonomiske aktiviteter fordelt på præster, administration og Gias Center.

**Tabel 2.2.1 Viborg Stifts økonomiske hovedtal 2016 (t. kr.)**

		Bevilling	Regnskab	Årsværk
<b>Præster</b>				
Kirkeligt arbejde	Omkostning	88.441	87.677	174,0
	Statsrefusion m.m.	-32.373	-32.063	
<b>Præster</b>	<b>Netto</b>	<b>56.068</b>	<b>55.613</b>	<b>174,0</b>
<b>Stiftsadministration</b>				
Personaleopgaver for eksterne	Omkostning	953	975	1,6
	Indtægt	-12	-19	
Styrelse	Omkostning	4.077	4.172	6,9
	Indtægt	-51	-81	
Rådgivning	Omkostning	1.161	1.189	2,0
	Indtægt	-14	-23	
Økonomiopgaver for eksterne	Omkostning	121	124	0,2
	Indtægt	-2	-2	
<b>Stiftsadministration</b>	<b>Netto</b>	<b>6.234</b>	<b>6.335</b>	<b>10,7</b>
<b>Gias Center</b>				
Regnskabs- og lønopgaver	Omkostning	-	5.258	1,8
	Indtægt	-	-5.258	
<b>Gias Center</b>	<b>Netto</b>	<b>-</b>	<b>-0</b>	<b>1,8</b>
<b>Total</b>	<b>Netto</b>	<b>62.302</b>	<b>61.948</b>	<b>186</b>

Generel ledelse og administration fordeles forholdsmæssigt på de forskellige formål. Under personaleopgaver for eksterne indgår bl.a. FLØS.

Der henvises i øvrigt til tabel 2.4.3 i afsnit 2.4. hvor stiftets økonomiske drift er splittet ud på delregnskabsniveau.

### **C. 2.3. Årets faglige resultater**

Viborg Stifts aktiviteter er vist i en række oversigter nedenfor.

#### Gejstlige område:

Biskoppen over Viborg Stift har i 2016:

- Holdt tre provstemøder.
- Holdt et landemode med stiftets provster.
- Afholdt 4 ordinationer i 2016 med i alt 6 ordinander.
- Ansat 1 provst, 19 præster, heraf 13 tjenestemandsansatte, 6 overenskomstansatte. Endvidere er der ansat 1 valgmenighedspræst.
- Der har været gennemført LUS-samtaler med samtlige provster i Stiftet.
- Gennemført lokallønsforhandlinger med præsterne i stiftet – herunder udmøntet orlovs, faste tillæg samt engangsvederlag
- Har en løbende dialog med provsterne og Stiftsrådet om fastlæggelse af provstestillinger samt visionerne for stiftet.

- Har i forbindelse med påtænkt gennemførelse af 5 pastorats ændringer i Stiftet afholdt adskillige fællesmøder for de berørte menighedsråd og præster.
- Der er i 2016 gennemført 2 visitatser.
- Der har været afholdt 1 tidsstyringskursus for præster med et kursusforløb over 2 dage.

I forbindelse med studieorlovs laves der fra 2016 en udgivelse med afrapportering fra de præster, der har haft orlov.

Det normerede antal præstestillinger i Viborg Stift er i 2016 på 174,3 årsværk. De 174,3 årsværk var ved udgangen af 2016 fordelt på 165,5 tjenstemandsstillinger og 8,8 overenskomstansatte. Viborg Stift har stadig 1 præst ansat i fleksjob.

Der er i 2016 i Viborg Stift besat i alt 20 stillinger ekskl. konstitueringer. Der har været en vakant periode på 13,47 måneder svarende til 1,1 årsværk. Årsværksforbruget har udgjort 174,0 jf. tabel 2.5.3 på side 13, hvilket er et mindre forbrug på 0,3 årsværk i forhold til normeringen.

Der pågår løbende drøftelser med menighedsråd og provster om strukturændringer, herunder pastorats ændringer. Det er således også en stadig udfordring i forbindelse med eventuelle strukturændringer at få tilpasset præstestillingerne i forhold til, at befolkningen er i bevægelse. Der har således været arbejdet med mange og komplicerede strukturændringer.

Pilgrimsarbejdet er blevet opprioriteret. Det har været muligt i samarbejde med Viborg kommune at foretage en to årig ansættelse af en pilgrimskoordinator. Hævevejen går for en stor dels vedkommen i gennem Viborg Stift, og pilgrimsarbejdet er derfor meget tydeligt her hos os. Viborg Kommune har fra 1. januar 2017 stillet en bygning – "Viborg Pilgrimshus "Herberget", beliggende Sct. Mogens Gade 18 a, Viborg – til rådighed for Viborg Stift til brug som pilgrimsherberg m.m.

Folkekirken er i medierne omtalt som en kirke der mister medlemmer. I 2015 meldte 568 sig ud og i 2016 1237. I 2015 meldte 3368 sig ind herunder 2979 i aldersgruppen 0-1 år og derfor 389 i alderen 1-99 år. 2016 meldte 3577 sig ind, heraf 3158 fra 0-1 år og derfor 419 i aldersgruppen 1-99. Der er således kun en nettoafgang i 2016 på 460 medlemmer.

Biskoppen bruger fortsat ressourcer på at introducere, videreudvikle og præsentere præster, provster, menighedsråd og stiftsråd for de 8 visioner, biskoppen arbejder med / arbejder ud fra i Viborg Stift.

Biskoppens 8 visioner er følgende:

1. Fremme anledninger ("Brug de givne anledninger")
2. Styrk livet i landsognene ("Kirken på Landet")
3. Forholdet til de unge ("Styrk kirkens forhold til de unge")
4. Reformationsjubilæet 2017 i Viborg Stift ("Viborg på Landkortet")
5. Kommunikation i og fra stiftet ("Inspiration til kommunikation")
6. Viborg som dansk pilgrimscentrum ("Viborg er det naturlige pilgrimscentrum")
7. Teologisk videreuddannelse ("Jordnær formidling af et himmelsk budskab")
8. Trivsel og godt arbejdsmiljø (Tag hånd om samarbejdet og hinanden")

#### **D. 2.4. Årets økonomiske resultat**

Opgaven med et Gias Center der varetages af Viborg og Aarhus stifter er fuldt implementeret og ressourceforbruget i 2016 anses for passende og tilfredsstillende

Årets resultat vurderes at være tilfredsstillende og viser et samlet overskud på t.kr. 380. Heraf vedrører t.kr. 27 Folkekirkens fællesudgifter, hvorfor nettooverskuddet udgør t.kr. 353 jf. tabel 2.51. I øvrigt henvises til tabel 2.4.3, hvor resultatet er fordelt på delregnskaber og for delregnskab 2 og 3 også på formål.



**Tabel 2.4.1 Viborg Stift økonomiske hovedtal (t. kr.)**

	2014	2015	2016
<b>Ordinære driftsindtægter (konto 10-13)</b>	<b>-75.552</b>	<b>-73.701</b>	<b>-73.741</b>
- heraf indtægtsført bevilling	-70.191	-67.608	-67.426
- heraf salg af varer og tjenester	-5.361	-6.093	-6.315
<b>Ordinære driftsomkostninger (konto 15-20 og 22)</b>	<b>70.044</b>	<b>69.255</b>	<b>69.305</b>
-heraf løn	57.183	58.268	57.336
- heraf afskrivninger	1.310	1.240	1.256
- heraf øvrige omkostninger	11.551	9.748	10.713
<b>Resultat af ordinær drift</b>	<b>-5.509</b>	<b>-4.446</b>	<b>-4.436</b>
<b>Resultat før finansielle poster</b>	<b>-924</b>	<b>-388</b>	<b>-504</b>
<b>Årets resultat</b>	<b>-852</b>	<b>-360</b>	<b>-380</b>

**Tabel 2.4.2. Viborg Stift balance (t. kr.)**

	2014	2015	2016
Anlægsaktiver i alt	8.551	7.510	6.253
Omsætningsaktiver	15.473	11.145	18.766
<b>Aktiver i alt</b>	<b>24.023</b>	<b>18.655</b>	<b>25.019</b>
Egenkapital	2.707	-3.622	-9.003
Hensatte forpligtelser	-408	-318	-469
Langfristet gæld	0	0	0
Kortfristet gæld	-26.322	-14.715	-15.548
<b>Passiver i alt</b>	<b>-24.023</b>	<b>-18.655</b>	<b>-25.019</b>

Ændring i balancen er hovedsageligt forårsaget af en stigning i omsætningsaktiverne som følge af en forøgelse af tilgodehavender samt likvider beholdninger.

Egenkapitalen er således ændret fra t.kr. 3.622 i 2015 til t.kr. 9.003 i 2016.  
Hensatte forpligtelser vedrører Bindende Stiftsbidrag.

I øvrigt henvises til tabel 3.3.1.

**Tabel 2.4.3. Viborg Stifts administrerede udgifter og indtægter 2016 (t. kr.)**

Delregnskab	Bevillingstyper	Budget	Regnskab	Afvigelse	Note
2. - Præster og provster	Lovbunden bevilling	56.068	55.613	-455	4.1.2.
- heraf formål 21 - Løn 40/60 præster		48.218	48.021	-197	
- heraf formål 22 - Fællesfundspræster		4.151	4.170	19	
- heraf formål 23 - Barselsvikarer		0	0	-0	
- heraf formål 24 - Godtgørelser		3.385	3.548	163	
- heraf formål 27 - Feriepengeforpligtelse		314	-127	-441	
3. – Stiftsadministrationer	Driftsbevilling	6.234	6.335	102	4.1.3.
- heraf formål 10 - Generel virksomhed		6.234	6.335	102	
- heraf formål 15 - Indtægtsdækket virksomhed		-	-0	-0	
6 – Folkekirkens fællesudgifter	Driftsbevilling	2.033	2.006	-27	4.1.6.
31 – Pension, tjenestemænd	Lovbunden bevilling	3.091	3.091	-	4.1.31.
<b>I alt</b>		<b>67.426</b>	<b>67.045</b>	<b>-380</b>	

Præstebevillingen (delregnskab 2) er en samlet bevilling til alle stifter, og skal samlet overholdes for de 10 stifter. Den udmeldte stiftsbevilling er et styringsredskab på linje med stillingsnormeringen, og årsværksforbruget, men skal altid ses i sammenhæng med de øvrige stifters forbrug. Bevillingen er fordelt mellem stifterne ud fra forventet forbrug baseret på stifternes forventede gennemsnitsomkostning pr. præst. Der kan derfor forekomme ændringer i løbet af året, bl.a. ved højere personaleomsætning end forventet. Særlig for bevillingen til godtgørelser (formål 24) betyder en ændret personaleomsætning, at der kan være større afvigelser mellem faktisk forbrug og bevilling, da forbruget her i stor grad afhænger af antal ansættelser/afskedigelse, terminer på udskiftning af præstekjoler, samt geografiske forhold i forhold til f.eks. kørselsomkostninger. For Viborg stift betyder det, at præstebevillingen har et mindre forbrug på t.kr. 455. Heraf udgør formål 21, Løn 40/60 præster t.kr. 197, hvorimod der er et merforbrug på formål 22, Fællesfundspræster på t.kr. 19. Overskridelse skal ses i lyset af, at der på landsplan ikke har været budgetsat en halv præstestilling til Reformationsjubilæet. Formål 24, Godtgørelse udviser et merforbrug på t.kr. 163, hvilket er væsentligt mindre end i 2015, hvor merforbruget udgjorde t.kr. 270.

Formål 27 – Feriepengeforpligtelse for præster udviser et mindre forbrug på t.kr. 441.

Stiftsadministrationen (delregnskab 3) udviser et merforbrug på t.kr. 102. Som følge af nye bogføringsregler er merforbruget forårsaget af en projektreservation på t.kr. 466 til Pilgrimssamarbejdet med Viborg Kommune. Reelt udviser stiftsadministrationens drift et mindre forbrug på t.kr. 353, således at der bruges t.kr. 112 af det akkumulerede overskud fra tidligere år. Dette sammenholdt med en flytning på t.kr. 211 fra drift til løn er der således t.kr. 1.018 til videreførelse.

Folkekirkens fællesudgifter (delregnskab 6) er udelukkende provstirevision.

Omkostningerne til tjenestemandspension (delregnskab 31) er en lovunden omkostning. Et eventuelt mindre forbrug i forhold til stiftets bevilling bliver overført til fællesfonden ved årets slutning. Er der generelt et mindre forbrug på området i fællesfonden, hensættes dette til fremtidige pensionsforpligtelser.

**Tabel 2.4.5 Viborg Stifts udbetalte og anvendte tillægsbevillinger 2016 (t. kr.)**

Tillægsbevillinger	Dokument.nr.	Løn	Øvrig drift	I alt	Modtaget	Tilbageført	Tilgode	Dim.
Viborg Stift - forhold vedr. pilgrimsvandring	40802/16	0	600	600	600	0	0	3-10
Viborg stift - omflytning præstelønsbevilling	154051/16	570	0	570	570	0	0	2-21
Viborg Stift - bevillingsomflytning e-boks	74701/16	0	-54	-54	-54	0	0	3-10
Viborg Stift bevillingsomflytning stiftscentre	154739/16	-218	0	-218	-218	0	0	3-10
<b>Puljebevillinger</b>		<b>Løn</b>	<b>Øvrig drift</b>	<b>I alt</b>	<b>Modtaget</b>	<b>Tilbageført</b>	<b>Tilgode</b>	<b>Dim.</b>
<b>Tillægsbevillinger i alt</b>		352	546	898	898	0	0	

Viborg Stift har til Pilgrimsprojektet modtaget t.kr. 600 dækkende 2016 og 2017. Viborg Stift har som en del af den samlede præstebevilling er der tilført Viborg Stift t.kr. 570. Til finansiering af E-boksforsendelser har Viborg Stift afgiver t.kr. 54 til IT-kontoret. Til finansiering af Stifternes løncenter for Menighedsråd er der afgivet t.kr. 218.

### Centerregnskab

Gias Centret varetages af Aarhus og Viborg stifter i forening. Gias Centret er eksternt finansieret ved opkrævning af betaling for tidsforbrug og afskrivninger fra de enkelte kapitalejere.

En del af de regnskabsmæssige poster bogføres alene i Viborg Stift, herunder opkrævning af kapitalejerne og betaling til de øvrige stifter for deres egen rådgivning af kapitalejerne. Hele økonomisystemet KAS/GIAS er bogført som et anlægsaktiv i Viborg Stift, hvorfor afskrivningerne alene bogføres i Viborg Stift.

Årets resultat ender derfor med kr. 0,00.

**Tabel 2.4.6 Gias Centrets økonomiske hovedtal (t. kr.)**

	Total center	Heraf Viborg Stift	Heraf Aarhus Stift
<b>Ordinære driftsindtægter (konto 10-13)</b>	<b>-6.221</b>	<b>-5.258</b>	<b>-963</b>
- heraf indtægtsført bevilling	0	0	0
- heraf salg af varer og tjenester	-6.221	-5.258	-963
<b>Ordinære driftsomkostninger (konto 15-20 og 22)</b>	<b>6.221</b>	<b>5.258</b>	<b>963</b>
-heraf løn	2.622	1.824	798
- heraf afskrivninger	1.251	1.251	0
- heraf øvrige omkostninger	2.349	2.184	165
<b>Årets resultat</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

Gias Centret udviser en tilfredsstillende drift med en fortsat rationaliseringsbesparelse på t.kr. 201 på løn i forhold til 2015.

**E 2.5. Opgaver og ressourcer**

<b>Tabel 2.5.4. Viborg Stifts årsværksforbrug</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>
	<b>Årsværk</b>	<b>Årsværk</b>	<b>Årsværk</b>
<b>Stiftsadministration</b>	<b>9,5</b>	<b>10,5</b>	<b>10,7</b>
Personaleopgaver for eksterne	1,4	1,4	0,9
Styrelse	3,2	3,3	3,8
Rådgivning	1,1	1,0	1,1
Økonomiopgaver for eksterne	0,1	0,1	0,1
Generel ledelse og administration	3,7	4,7	4,8
<b>Stiftsadministrative centre</b>	<b>2,2</b>	<b>1,6</b>	<b>1,8</b>
KAS/GIAS	2,2	1,6	1,8
<b>Stiftsadministration i alt</b>	<b>11,7</b>	<b>12,1</b>	<b>12,5</b>

Jf. tabel 2.4.6 opkræves den fulde omkostning ved Gias Centrets indtægtsdækkede virksomhed, således at resultatet bliver kr. 0,00.

<b>Tabel 2.5.2. Viborg Stifts årsværksforbrug præster</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>
	<b>Årsværk</b>	<b>Årsværk</b>	<b>Årsværk</b>
<b>Årsværksnormering præster</b>	<b>175,0</b>	<b>174,3</b>	<b>174,3</b>
Tjenestemandsansatte præster	161,4	159,6	160,8
Overenskomstansatte præster	7,9	8,0	10,1
Fastansatte i alt	169,3	167,6	171,0
Barselsvikarer	1,6	1,9	0,9
Vikarer i øvrigt	10,0	11,0	7,8
Vikarer i alt	11,5	13,0	8,8
<b>Forbrug indenfor normering i alt</b>	<b>180,8</b>	<b>180,6</b>	<b>179,8</b>
<b>Mer-/mindreforbrug af årsværk præster</b>	<b>5,9</b>	<b>6,3</b>	<b>5,5</b>
Fradrag for lønrefusioner m.m.	-5,3	-5,2	-5,8
<b>Mer-/mindreforbrug af årsværk præster i alt</b>	<b>0,6</b>	<b>1,1</b>	<b>-0,3</b>

<b>Tabel 2.5.3. Viborg Stift årsværksforbrug pr. præstetype</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>
	<b>Årsværk</b>	<b>Årsværk</b>	<b>Årsværk</b>
<b>Normering</b>	<b>175,0</b>	<b>174,3</b>	<b>174,3</b>
Sognepræster	166,7	166,5	165,2
Fællesfondspræster	8,8	8,9	8,8

<b>Forbrug i alt (efter fradrag for lønrefusion)</b>	<b>175,6</b>	<b>175,4</b>	<b>174,0</b>
<b>Mer-/mindreforbrug af årsværk præster</b>	<b>0,6</b>	<b>1,1</b>	<b>-0,3</b>
<b>Årsværksforbrug udenfor normering</b>			
Lokalfinansierede præster	5,4	6,2	5,6

Årsværksnormeringen fremgår af Bekendtgørelse af lov om folkekirkens økonomi, LBK nr. 331 af 29. marts 2014 §20 stk. 2, hvor der er normeret 1892,8 stillinger, hvortil kommer 100 fællesfondspræstestillinger. Samtidig er det anerkendt, at dagpengerefusioner kan årsværkfastsættes (reducere årsværksforbruget). Stillinger og årsværk er fordelt mellem landets 10 stifter efter aftale mellem Kirkeministeriet og biskopperne.

<b>Tabel 2.5.4. Viborg Stifts årsværksforbrug</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>
	<b>Årsværk</b>	<b>Årsværk</b>	<b>Årsværk</b>
<b>Stiftsadministration</b>	<b>9,5</b>	<b>10,5</b>	<b>10,7</b>
Personaleopgaver for eksterne	1,4	1,4	0,9
Styrelse	3,2	3,3	3,8
Rådgivning	1,1	1,0	1,1
Økonomiopgaver for eksterne	0,1	0,1	0,1
Generel ledelse og administration	3,7	4,7	4,8
<b>Stiftsadministrative centre</b>	<b>2,2</b>	<b>1,6</b>	<b>1,8</b>
KAS/GIAS	2,2	1,6	1,8
<b>Stiftsadministration i alt</b>	<b>11,7</b>	<b>12,1</b>	<b>12,5</b>

Det fremgår af tabel 2.5.4. "Viborg Stifts årsværksforbrug", at der er sket en stigning i styrelse og et fald i personalesager for eksterne.

Stigningen i styrelser skyldes arbejdet med menighedsrådsvalget i 2016.

**Tabel 2.5.4.a Årsværksforbrug i Gias Center 2016**

<b>KAS/GIAS center</b>	<b>Total center</b>	<b>Viborg Stift</b>	<b>Aarhus Stift</b>
	<b>Årsværk</b>	<b>Årsværk</b>	<b>Årsværk</b>
<b>Kapitaladministration for partnere</b>			
Kapitaladministration	1,47	0,75	0,72
Registrering af gravsteder m.m.	1,38	0,72	0,66
<b>Centerdrift og systemudvikling</b>			
KAS-centerdrift	0,20	0,12	0,08
KAS-udvikling og implementering	0,00	0,00	0,00
GIAS-centerdrift	0,30	0,19	0,11
GIAS-udvikling og implementering	0,01	0,01	0,00
<b>Sum</b>	<b>3,36</b>	<b>1,79</b>	<b>1,58</b>

**F 2.6. Målrapportering****2.6.1. Skematisk oversigt over mål og resultater**

<b>Overskrift: Menighedsråd</b>	
<b>Mål:</b> Fuldtallige menighedsråd i forbindelse med menighedsrådet 2016	
<b>Resultatkrav</b>	
<p>Stiftet skal i forbindelse med menighedsrådsvalget støtte menighedsrådene i arbejdet med at blive fuldtallige</p> <p>Stifterne skal hver især lave en beskrivelse af deres indsats i forbindelse med at støtte menighedsrådene i arbejdet med at blive fuldtallige ved menighedsrådsvalget i 2016</p> <p>Målet er opfyldt, såfremt stiftets beskrivelse er sendt til ministeriet ved udgangen af 2016</p> <p>Målet er ikke opfyldt, såfremt stiftet ikke har sendt beskrivelsen til ministeriet ved udgangen af 2016</p>	
<b>Resultat</b>	Stiftets beskrivelse er sendt den 20. december 2016.
<b>Ledelsens vurdering:</b>	Målet er opfyldt og vurderes som meget tilfredsstillende.

<b>Overskrift: Undersøgelse af stifternes opgavevaretagelse</b>	
<b>Flerårigt mål:</b> Fælles undersøgelse af stifternes opgavevaretagelse i forhold til samarbejdspartnere, herunder samarbejdspartnernes forventninger og tilfredshed med henblik på at afstemme stifternes rolle som myndighed og serviceinstitution.	
<b>Resultatkrav</b>	
<p>Stiftet leverer en række ydelser, og har en række samarbejdspartnere.</p> <p>Stifternes skal i de kommende år undersøge brugernes forventninger og holdninger til stifternes opgavevaretagelse.</p> <p>Der skal udføres en brugerundersøgelse i 2018: Tidsplanen ser ud som følger:</p> <p>2016: Indhold af undersøgelsen afklares</p>	

<p>2017: Der gennemføres udbud af opgaven 2018: Undersøgelsen gennemføres og afrapporteres</p> <p>2016:</p> <p>Målet er opfyldt, hvis undersøgelsens indhold er afklaret ved udgangen af 3. kvartal 2016</p> <p>Målet er delvist opfyldt, hvis undersøgelsens indhold er afklaret ved udgangen af 2016</p> <p>Målet er ikke opfyldt, hvis undersøgelsens indhold ikke er afklaret ved udgangen af 2016</p>	
<p><b>Resultat</b></p>	<p>Undersøgelsens indhold er afklaret 2. november 2016.</p>
<p><b>Ledelsens vurdering:</b></p>	<p>Målet er delvist opfyldt, arbejdsindsatsen vurderes tilfredsstillende.</p>

<p><b>Overskrift: Byggesager</b></p>	
<p><b>Mål:</b> Hurtig og effektiv sagsbehandling</p>	
<p><i>Delmål 1</i> Stiftsøvrigheden har godkendelseskompetencen i en række sager efter lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde. Behandlingen af sagerne skal – under hensyn til konsulenthøring – ske hurtigt og effektivt.</p> <p><i>Delmål 2</i> For at fremskynde sagsbehandlingen i ukomplicerede sager, skal stifterne og ministeriet i fællesskab forsøge at udvikle et differentieret mål, der tager højde for sagernes varierende kompleksitet. Det er hensigten, at målet skal indgå i resultataftalen for 2017.</p>	
<p><b>Resultatkrav</b></p> <p><i>Delmål 1</i></p> <p>Der måles på den samlede behandlingstid hos stiftsadministrationen og konsulenter samt på sagsbehandlingstiden i stiftsadministrationen alene. Der måles på sager, der er påbegyndt fra og med den 1. april.</p> <p>Målet er opfyldt, hvis 80% af alle byggesager er godkendt indenfor 105 kalenderdage, og hvis sagsbehandlingstiden isoleret set i stiftsadministrationen i 80% af sagerne sker indenfor 35 kalenderdage.</p> <p>Målet er delvist opfyldt, hvis enten behandlingstiden</p>	

<p>eller sagsbehandlingstiden sker inden for de fastsatte mål.</p> <p>Målet er ikke opfyldt, hvis behandlingstiden udgør mere end 105 kalenderdage i mere end 20% af sagerne, og sagsbehandlingstiden udgør mere end 35 kalenderdage i mere end 20% af sagerne, anses målet ikke for opfyldt.</p> <p><i>Delmål 2</i></p> <p>Målet er opfyldt, såfremt stifterne senest den 31. oktober har afleveret et beslutningsoplæg til ministeriet, der kan drøftes på samrådet med ministeriet 28. november (administrativt møde uden ministeren)</p> <p>Målet er ikke opfyldt, såfremt stifterne den 31. oktober ikke har leveret et beslutningsoplæg til ministeriet. Det overordnede mål er opfyldt, såfremt begge de to delmål er opfyldt.</p>	
<p><b>Resultat</b></p>	<p>Delmål 1:</p> <p>Der er fra 1. april 2016 og frem behandlet 50 byggesager, hvoraf 48 er afsluttet inden for fristen – svarende til 96 %. 46 sager ud af de 50 er færdigbehandlet af stiftet inden for fristen – svarende til 92 %</p> <p>Delmål 2;</p> <p>Debatoplæg er sendt til ministeriet den 20. september 2016.</p>
<p><b>Ledelsens vurdering:</b></p>	<p>Målene er opfyldt og vurderes som meget tilfredsstillende.</p>

<p><b>Overskrift: Niveau 2 forhandlinger</b></p>	
<p><b>Mål:</b> Varetagelse af forhandlinger i niveau 2 for kirkefunktionærer og organister</p>	
<p>Stiftsadministrationerne skal i forbindelse med forhandlingerne i niveau 2 under organisationsaftalen for kirkefunktionærer og overenskomsten for organister, afholde møde inden for en frist af en måned medmindre andet er aftalt</p>	
<p><b>Resultatkrav</b></p>	
<p>Der måles på rettidig afholdelse af møde inden for en måned, med mindre andet er aftalt. Er 90 % af møderne afholdt inden for en måned, eller andet er aftalt anses målet for opfyldt. Er 80 % af møderne afholdt inden for en måned, eller andet er aftalt, anses</p>	



målet for delvist opfyldt. Er under 80 % af møderne afholdt inden for en måned, eller andet er aftalt, anses målet for ikke opfyldt.	
<b>Resultat</b>	Der er i 2016 modtaget 2 niveau 2 forhandlinger. Begge er afholdt inden for en måned.
<b>Ledelsens vurdering:</b>	Målet er opfyldt. Resultatet er opfyldt og indsatsen er tilfredsstillende.

<b>Overskrift: Udbetaling af lån fra Gias Centret.</b>	
<b>Mål:</b> Rettidig udbetaling af lån til menighedsråd	
<b>Resultatkrav</b>	
<p>Gias Centret skal effektivt og brugervenligt administrere ind- og udlån fra og til landets menighedsråd. Gias Centret udbetaler bevilgede lån fra stiftskapitalerne til godkendte projekter efter anmodning fra menighedsråd. Udbetalingen skal ske rettidigt på en hurtig og effektiv måde. Rettidig defineres som indenfor 5 arbejdsdage fra modtagelsen af anmodning fra menighedsrådets stift.</p> <p>Der måles på rettidig udbetaling af lån:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Er 95% af låneudbetalingen sket indenfor 5 arbejdsdage fra modtagelse af udbetalingsanmodning fra stiftet anses målet for opfyldt.</li> <li>• Er 85% af låneudbetalinger sket indenfor 5 arbejdsdage fra modtagelse af udbetalingsanmodning fra stiftet anses målet for delvist opfyldt</li> </ul> <p>Er under 85% af låneudbetalingen sket indenfor 5 arbejdsdage fra modtagelse af udbetalingsanmodning fra stiftet anses målet for ikke opfyldt</p>	
<b>Resultat</b>	Gias Center Viborg har i 2016 modtaget og udbetalt 305 anmodninger. 299 af disse er udbetalt indenfor 5 arbejdsdage, hvilket svaret til at 98% er udbetalt rettidigt.
<b>Ledelsens vurdering:</b>	Målet er opfyldt og indsatsen vurderes som meget tilfredsstillende

<b>Overskrift: Kirken på Landet</b>	
<b>Mål:</b> 4-årigt mål: Udarbejdelse af et kvalificeret fundament for det videre arbejde med Kirken på landet.	
<b>Resultatkrav</b>	
<p>Med henblik på at styrke og udvikle kirken på landet har biskopperne i Ribe og Viborg Stifter har i samarbejde med FUV taget initiativ til at etablere projektet "Kirken på landet". Projektet er 4-årigt. Målet er dels at projektet igangsættes og organiseres og dels at de i alt 5 studieorlov (3 i Viborg, hvoraf en er til en provst og 2 i Ribe), som tilknyttes projektet, etablerer et tæt samarbejde og herigennem skaber et kvalificeret fundament for det videre arbejde med projektet.</p> <p>Resultatet er, at dels at der med udgangen af 2016 er udarbejdet en rapport, som kan danne udgangspunkt for det videre arbejde med "Kirken på landet" og at gruppen, med tilslutning fra biskopperne.</p>	
<b>Resultat</b>	<p>Der har i 2016 været et møde i april og et møde i december i arbejdsgruppen. Der er ikke udarbejdet en samlet rapport for indsatsen, men arbejdsgruppen har gennemgået studieorlovsrapporterne og på den baggrund besluttet følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Udarbejdelse af et fælles projekt "Den flygtige/forbipasserende menighed og dens betydning for fastboende menigheder"</li> <li>• Udarbejdelse af et fælles idekatalog til menighedsrådene på landet, som det enkelte menighedsråd kan gøre brug af samt forslag til, hvordan menighedsrådene kan klædes på til at implementere de forskellige typer af aktiviteter.</li> </ul> <p>De præster, der havde studieorlov på samme tid har i fællesskab med FUV udarbejdet en artikel i Præsteforeningens blad nr. 50 fra december 2016.</p>
<b>Ledelsens vurdering:</b>	Vurderes som tilfredsstillende.

<b>Overskrift: Provstirevision</b>	
<b>2 årigt mål:</b> Stifternes skal understøtte sogne og provstier i på bedre vis at udnytte eksisterende muligheder i aftalerne med provstirevisorerne	
<b>Resultatkrav</b>	<b>Mål og skalering</b>
Stifternes udarbejder en vejledning til sogne og provstier om brug af ydelser, der ligger inden for aftalerne med provstirevisorerne – herunder at provstiudvalgene sørger for at afholde de møder, som de har mulighed for i henhold til den kontrakt, der er indgået med provstirevisorerne. Det drejer sig fx om opstartsmøde i forhold til revisionen af det kommende regnskab, men også en revisionsmæssig afrapportering af den afsluttede revision	Det oprindelige blev ændret ved mail af 9. august 2016
<b>Resultat</b>	Som følge af tiltrådt ændring er resultatmål opfyldt.
<b>Ledelsens vurdering:</b>	Målet er opfyldt og indsatsen vurderes tilfredsstillende.

<b>Overskrift: Rekruttering og fastholdelse af præster</b>	
<b>Mål:</b> Stifterne understøtter en god arbejdsplads med henblik på fastholdelse og rekruttering.	
<b>Resultatkrav</b>	
<p><i>Delmål 1</i></p> <p>APV: Målet er at udfærdige en vejledning om, hvornår der udføres APV i provstierne og en standardiseret afrapporteringsform på handleplaner.</p> <p><i>Delmål 2</i></p> <p>Stifterne skal udarbejde overordnede retningslinjer for rekruttering i yderområder, som kan danne grundlag for videre drøftelser i stifterne.</p> <p>Målet er opfyldt, hvis delmål 1 er nået ved udgangen af 4. kvartal og delmål 2 er nået ved udgangen af 2. kvartal.</p> <p>Målet er delvist opfyldt, hvis delmål 1 er nået ved udgangen af 4. kvartal og delmål 2 er nået ved udgangen af 3. kvartal.</p> <p>Målet er ikke fyldt, hvis delmål 1 ikke er opfyldt ved årets udgang og delmål 2 ikke er nået ved udgangen af</p>	

3. kvartal	
<b>Resultat</b>	Delmål 1 er opfyldt den 31. august 2016 og delmål 2 er opfyldt den 14. juni 2016.
<b>Ledelsens vurdering:</b>	Begge delmål er opfyldt. Arbejdsindsatsen vurderes meget tilfredsstillende.

<b>Effektiv ressourceanvendelse i stifterne</b>	
<b>Mål:</b> Vurdering af mulighed for opgavevaretagelse fra andre stifter	
<b>Resultatkrav</b>	<b>Deadline</b>
Gias Centret skal vurdere, hvilke opgaver, de kan tilbyde at overtage fra de øvrige stifter. Målet er opfyldt, hvis centeret ved udgangen af 2. kvartal har vurderet og udarbejdet et oplæg, som kan behandles førstkommende bispemøde derefter. Målet er delvist opfyldt, hvis centeret ved udgangen af 3. kvartal har vurderet og udarbejdet et oplæg, som kan behandles førstkommende bispemøde derefter. Målet er ikke opfyldt, hvis ikke centeret ved udgangen af 3. kvartal har vurderet og udarbejdet et oplæg, som kan behandles førstkommende bispemøde derefter.	<i>Ultimo 2016</i>
<b>Resultat</b>	Den 20. april 2016 er der fremsendt to forslag til nye arbejdsopgaver til behandling af biskopperne, hvorfor målet er opfyldt.
<b>Ledelsens vurdering</b>	Overordnet set vurderes indsatsen som meget tilfredsstillende.

### **G 2.7 Forventninger til det kommende år.**

Biskoppen i Viborg Stift arbejder fortsat med de 8 visioner. Desuden arbejdes der med at få en bedre styring af præstebevillingen og en mulig bedre udnyttelse af personaleressourcerne.

## II. 3. Regnskab

### A. 3.1 Anvendt regnskabspraksis

Krav til regnskabsmæssigt materiale er beskrevet i bekendtgørelse nr. 813 af 24. juni 2013 om budget og regnskabsvæsen mv. for fællesfonden. Kapitel 7 om aflæggelse af regnskab i bekendtgørelsen fastsætter de generelle krav til regnskabsaflæggelsen, konsolidering og revision.

I henhold til bekendtgørelsen anvendes statens regnskabsregler efter omkostningsbaserede regnskabsprincipper og med følgende særlige forhold:

1. Fællesfondens bygninger er registreret i regnskab for Folkekirkens Administrative Fællesskab.
2. Immaterielle og materielle aktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Der foretages bunkning af IT-aktiver, og der aktiveres kun enkeltaktiver med en kostpris på 50.000 kr. eller derover og en forventet levetid på mere end et år. Alle aktiver afskrives lineært over følgende perioder:
  - Forbedringer af lejemål 4 år
  - Bygningsforbedringer 10 år
  - Inventar 3 år
  - Programmell 3-8 år
  - IT-hardware 3 år
  - Bunket IT-udstyr 3 år

### B. 3.2. Regnskabsopgørelse (Resultatopgørelse)

#### Resultatopgørelse

Tabel 3.2.1. Resultatopgørelse for Viborg Stift

Note	Konto	Kr.	Regnskab 2014	Regnskab 2015	Regnskab 2016	Budget 2017
6.1		<b>Ordinære driftsindtægter</b>				
		<b>Indtægtsført bevilling</b>				
	1011	Bevilling	-70.191.049	-67.608.170	-67.425.720	-63.767.161
	1024	Anvendt af tidl. års res. bevilling	0	0	0	0
	1032	Reserveret af indeværende års bevilling	0	0	0	0
		<b>Indtægtsført bevilling i alt</b>	<b>-70.191.049</b>	<b>-67.608.170</b>	<b>-67.425.720</b>	<b>-63.767.161</b>
	11XX	Salg af varer og tjenesteydelser	-5.361.296	-6.092.986	-6.315.012	-79.190
		<b>Ordinære driftsindtægter i alt</b>	<b>-75.552.345</b>	<b>-73.701.156</b>	<b>-73.740.732</b>	<b>-63.846.351</b>
		<b>Ordinære driftsomkostninger</b>				
		Forbrugsomkostninger				
	161X	Husleje	0	0	0	0
	163X	Andre forbrugsomkostninger	0	0	0	0
		<b>Forbrugsomkostninger i alt</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
		Personale omkostninger				
	180X-182X	Lønninger	90.396.972	91.691.988	91.252.361	88.900.762
	1883	Pension	2.801.425	3.087.097	3.204.003	0
	1885-1892	Lønrefusion <sup>1</sup>	-36.506.789	-36.960.228	-37.453.487	-33.038.488

1838-1878	Andre personaleomkostninger	491.868	448.766	332.860	0
18XX	<b>Personaleomkostninger i alt</b>	<b>57.183.476</b>	<b>58.267.623</b>	<b>57.335.737</b>	<b>55.862.274</b>
20XX	Af- og nedskrivninger	1.309.569	1.239.777	1.256.250	0
15XX, 22XX	Andre ordinære driftsomkostninger	11.550.572	9.747.916	10.712.517	7.977.407
	<b>Ordinære driftsomkostninger i alt</b>	<b>70.043.617</b>	<b>69.255.316</b>	<b>69.304.504</b>	<b>63.839.681</b>
	<b>Resultat af ordinær drift</b>	<b>-5.508.728</b>	<b>-4.445.840</b>	<b>-4.436.228</b>	<b>-6.670</b>
	<b>Andre driftsposter</b>				
21XX	Andre driftsindtægter	-93.734	-123.327	-127.630	0
30XX-33XX	Overførselsindtægter	0	1.055.691	962.705	0
43XX	Overførselsudgifter	1.536.433	0	86.382	0
46XX	Tilskud anden virksomhed	6.927	6.856	6.766	6.670
44XX	Pensioner, fratrukt personale	3.134.652	3.118.343	3.004.318	0
42XX	Udligningstilskud og generelt tilskud	0	0	0	0
	<b>Resultat før finansielle poster</b>	<b>-924.450</b>	<b>-388.278</b>	<b>-503.687</b>	<b>0</b>
	Finansielle poster				
25XX	Finansielle indtægter	0	0	0	0
26XX	Finansielle omkostninger	72.658	33.731	63.190	0
	<b>Resultat før ekstraordinære poster</b>	<b>-851.792</b>	<b>-354.546</b>	<b>-440.497</b>	<b>0</b>
	Ekstraordinære poster				
28XX	Ekstraordinære indtægter	0	-5.598	-11.572	0
29XX	Ekstraordinære omkostninger	0	0	71.660	0
	<b>Årets resultat</b>	<b>-851.792</b>	<b>-360.144</b>	<b>-380.409</b>	<b>0</b>

<sup>1)</sup> Lønrefusion er inkl. fradrag for anlægsløn

Pensionsudbetalinger indgår ikke i budgettallet for 2017, idet pensionsudbetalingen er flyttet til Lolland-Falster Stift.

Tabel 3.2.2 Bevillingsafregning 2016 (t. kr.)

Delregnskab	Bevilling	Anvendte tillægsbevillinger	Anvendte bevillinger fra centrale midler	Bevilling i alt	Regnskab	Årets resultat	Opsparet løn overført til drift	Reserveret projekter	Resultat til videreførelse	Overført fra tidligere år	Overført fra lønsum til øvrig drift	Akkumuleret til videreførelse	
3.- Stiftsadministration	Lønsum (konto 18)	4.056	-218	0	3.837	4.292	455	0	0	455	-243	-211	0
	Øvrig drift	1.850	546	0	2.396	2.043	-353	0	466	112	-1.342	211	-1.018
		5.906	328	0	6.234	6.335	102	0	466	567	-1.585	0	-1.018
3.- Indtægtsdækket virksomhed	Øvrig drift	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Viborg Stift har efter anvendelse af tidligere års akkumulerede overskud på t.kr. 243 samt overførsel af t.kr. 211 fra drift til løn et resultat på nul.

Viborg og Aarhus Stifter har i 2016 indgået et samarbejde om fælles økonomifunktion, så stiftskassereren i Viborg Stift også varetager opgaven i Aarhus Stift. Samtidig er der i Aarhus ansat en ny akademisk medarbejder, som varetager opgaver i begge stifter.

Viborg Stift et akkumuleret overskud på driften på tkr. 1.342 fra tidligere år, hvilket med et mindre forbrug på t.kr. 353 i 2016 giver i alt t.kr. 1.695. Heraf er der reserveret t.kr. 466 til Pilgrimsprojektet med Viborg Kommune samt anvendt t.kr. 211 til overførsel til løn. Der er således akkumuleret til videreførelse t.kr. 1.018 vedrørende øvrig drift.

Viborg Stift ønsker at anvende en del af det akkumulerede driftsoverskud på forsat ind- og udvendig vedligeholdelse af bispegården samt udskiftning af inventar.

**Tabel 3.2.2b Reserveret bevilling til projekter ultimo 2016 (t. kr.)**

Projekt	Løn	Øvrig drift	Total
Pilgrimsvandring		0	466
			466 3-10
<b>Total</b>		<b>0</b>	<b>466</b>

**Tabel 3.2.3 Indtægtsdækket virksomhed for Viborg Stift 2016 (t. kr.)**

(t.kr.)	Indtægt	Løn	Øvrig drift	Total
Gias Centret	-5.258	1.824	3.434	0
<b>Total</b>	<b>-5.258</b>	<b>1.824</b>	<b>3.434</b>	<b>0</b>

### **C. 3.3. Balance (Status) og egenkapitalforklaring**

Specifikation af immaterielle og materielle anlægsaktiver placeres i bilag

**Tabel 3.3.1. Balance for Viborg Stift**

Note	Aktiver (t. kr.)	Konto	2014	2015	2016
4.2.6	<b>Immaterielle anlægsaktiver</b>				
	Udviklingsprojekter under opførelse	505X	0	0	0
	Færdiggjorte udviklingsprojekter	501X	8.523	7.504	6.253
	<b>Immaterielle anlægsaktiver i alt</b>		<b>8.523</b>	<b>7.504</b>	<b>6.253</b>
4.2.7	<b>Materielle anlægsaktiver</b>				
	Grunde, arealer og bygninger	513X	0	0	0
	Inventar og IT-udstyr	517X-518X	28	6	0
	<b>Materielle anlægsaktiver i alt</b>		<b>28</b>	<b>6</b>	<b>0</b>
	<b>Finansielle anlægsaktiver</b>				
	Udlån	54XX	0	0	0
	Værdipapirer	58XX	0	0	0
	<b>Finansielle anlægsaktiver i alt</b>		<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
	<b>Anlægsaktiver i alt</b>		<b>8.551</b>	<b>7.510</b>	<b>6.253</b>
	<b>Omsætningsaktiver</b>				
	Varebeholdninger	60XX	0	0	0
	Tilgodehavender	6100-6189	5.900	4.402	7.155
	Periodeafgrænsninger	6190	4.319	4.628	4.178
	Likvide beholdninger	63XX	5.254	2.116	7.433
	<b>Omsætningsaktiver i alt</b>		<b>15.473</b>	<b>11.145</b>	<b>18.766</b>
	<b>Aktiver i alt</b>		<b>24.023</b>	<b>18.655</b>	<b>25.019</b>

Gias Centret indgår fuldt ud i Viborg Stifts balance.

### **Tilgodehavender**

<b>Tilgodehavender 2016 (t. kr.)</b>	<b>Beløb</b>
Debitorer	7.103
Tilgodehavende løn	0
Andre tilgodehavender	15
Tilgodehavende renter	0
Udlæg	0
Kompetencefonden	37
Rejseforskud	0
Deposita	0
<b>Total</b>	<b>7.155</b>



Debitorer skyldes at faktureringen fra Gias Centret til stiftsrådene først er fremsendt og betalt i 2017.

### Periodeafgrænsninger

Periodeafgrænsninger 2016 (t. kr.)	Beløb
Periodeafgrænsning	166
Pensionsbidrag	-27
Gruppeliv	18
Kontingenter	97
Låneforeninger	45
Boligbidrag	441
Varmebidrag	126
Nettoløn	3.311
<b>Total</b>	<b>4.178</b>

Periodeafgrænsning vedrører refusion af syge- dagpenge, og øvrige poster vedrører primært udbetalinger til forudlønnede.

### D. 3.4. Opfølgning på lønsumsloft

Tabel 3.4 Opfølgning på lønbevilling (t.kr.)	Bev.fin.		
	Stiftsadministration	Center	Total
Lønbevilling	4.056	0	4.056
Lønbevilling inkl. TB	3.837	0	3.837
Lønforbrug under lønbevilling	4.292	0	4.292
<b>Total</b>	<b>455</b>	<b>0</b>	<b>455</b>
Akk. opsparing ultimo 2015	-243	0	-243
Opsparet løn overført til/fra drift	-211	0	-211
Reserveret til projekter	0	0	0
<b>Akk. opsparing ultimo 2016</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

### E. 3.5. Bevillingsregnskab

Tabel 3.5 Bevillingsregnskabet for Viborg Stift (t. kr.)	Regnskab	Budget	Regnskab	Periodens	Forbrug
	2015	2016	2016	Forskel	i %
DELREGNSKAB - 2 - Præster og provster	55.919	56.068	55.613	-455	99
DELREGNSKAB - 3 - Stiftsadministrationer m.v.	6.236	6.234	6.335	102	102
DELREGNSKAB - 6 - Folkekirkens fællesudgifter	1.993	2.033	2.006	-27	99
DELREGNSKAB - 31 - Pension, tjenestemænd	3.100	3.091	3.091	-	100
<b>Total</b>	<b>67.248</b>	<b>67.426</b>	<b>67.045</b>	<b>-380</b>	<b>99</b>

Årets resultat vurderes generelt som tilfredsstillende. Der henvises til kommentarer under tabel 2.4.3.

## 4. Bilag

### F. 4.1. Noter til resultatopgørelse

Forklaring til de anførte notehenvisninger

Tabel 4.1.2 Præster og provster

(t.kr)	Regnskab 2015	Budget 2016	Regnskab 2016	Periodens Forskel	Forbrug i %
<b>DELREGNSKAB - 2 - Præster og provster</b>	<b>55.919</b>	<b>56.068</b>	<b>55.613</b>	<b>-455</b>	<b>99</b>
FORMÅL - 21 - Løn, 40/60 præster	47.513	48.218	48.021	-197	100
FORMÅL - 22 - Fællesfundspræster	4.179	4.151	4.170	19	100
FORMÅL - 23 - Løn, barselsvikarer	0	0	0	-0	50
FORMÅL - 24 - Godtgørelser (præster)	3.368	3.385	3.548	163	105
FORMÅL - 26 - Præster med refusion	0	0	0	-0	-
FORMÅL - 27 - Feriepengeregulering	859	314	-127	-441	-40

Formål - 21 udviser et mindre forbrug på t.kr. 197 i forhold til den af Kirkeministeriet udmeldte præstebevilling samt efterfølgende regulering.

Formål - 22 udviser et merforbrug på t.kr. 19, og skyldes at der på landsplan ikke er budgetteret med en halv præstestilling til Reformationsjubilæet.

Formål - 24 udviser et merforbrug på t.kr. 163, hvilket er væsentligt mindre end i 2015, hvor overskridelsen udgjorde t.kr. 270. Godtgørelser er lovbundne udgifter som stiftet er uden indflydelse på.

Tabel 4.1.3 Stiftsadministrationer m.v.

(t.kr)	Regnskab 2015	Budget 2016	Regnskab 2016	Periodens Forskel	Forbrug i %
<b>DELREGNSKAB - 3 - Stiftsadministrationer m.v.</b>	<b>6.236</b>	<b>6.234</b>	<b>6.335</b>	<b>102</b>	<b>102</b>
FORMÅL - 10 - Generelt/alm. virksomhed	6.236	6.234	6.335	102	102
FORMÅL - 15 - Indtægtsdækket virksomhed	0	0	0	-0	-

Formål - 10 udviser et merforbrug på t.kr. 102, bl.a. som følge af store vedligeholdelsesarbejder på Bispegården i 2016 samt en hensættelse på t.kr. 466 til Pilgrimsprojektet.

Tabel 4.1.6 Folkekirkens fællesudgifter

(t.kr)	Regnskab 2015	Budget 2016	Regnskab 2016	Periodens Forskel	Forbrug i %
<b>DELREGNSKAB - 6 - Folkekirkens fællesudgifter</b>	<b>1.993</b>	<b>2.033</b>	<b>2.006</b>	<b>-27</b>	<b>99</b>
<b>FORMÅL - 32 - Provstirevision</b>	<b>1.993</b>	<b>2.033</b>	<b>2.006</b>	<b>-27</b>	<b>99</b>

Tabel 4.1.31 Pension, tjenestemænd

(t.kr)	Regnskab 2015	Budget 2016	Regnskab 2016	Periodens Forskel	Forbrug i %
<b>DELREGNSKAB - 31 - Pension, tjenestemænd</b>	<b>3.100</b>	<b>3.091</b>	<b>3.091</b>	<b>0</b>	<b>100</b>
<b>FORMÅL - 10 - Generelt/alm. virksomhed</b>	<b>3.100</b>	<b>3.091</b>	<b>3.091</b>	<b>-</b>	<b>100</b>

## G. 4.2. Noter til balance

Tabel 4.2.1 Egenkapital 2016 (t. kr.)

<b>Primobeholdning 01.01.2016</b>	<b>-3.622</b>
Heraf reserveret projekter	0
Heraf overført ikke-disponeret	-1.585
Primoregulering	0
<b>Bevægelser i året</b>	
Ifølge nedenstående specifikation	-5.000
<b>Overført resultat</b>	
Årets resultat	-380
Heraf reserveret projekter	-466
Heraf overført ikke-disponeret	567
<b>Egenkapital pr. 31.12.2016</b>	<b>-9.003</b>
Heraf reserveret projekter	-466
Heraf overført ikke disponeret	-1.018

Pr. 31.12.2019 udvises en positiv egenkapital efter overførsel af likviditet jf. nedenfor samt medtagelse af ikke disponeret overskud fra 2015 og 2016.

Tabel 4.2.2 Specifikation af bevægelser i egenkapital i året

Egenkapitalbevægelser 2016 (t. kr.)

Beløb

Likviditetsoverførsel til Folkekirken Adm. Fællesskab -5.000

---

**Total -5.000**

---

<b>Tabel 4.2.3 Akkumulerede hensættelser 2016 (t. kr.)</b>	<b>Beløb</b>
Reformationsjubilæet 2017 - Bindende Stiftsbidrag	-300
Børne- og ungdomsarbejde - Bindende Stiftsbidrag	-100
Øvrige hensættelser - Bindende Stiftsbidrag	-69
<b>Hensættelser i alt</b>	<b>-469</b>

Stiftet har ingen langfristet gæld.

<b>Tabel 4.2.5 Kortfristede gældsposter (t. kr.)</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>
Leverandører af varer og tjenesteydelser	-3.382	-4.933
Igangværende arbejder	0	0
Anden kortfristet gæld	-246	-288
Skyldige feriepenge	-9.393	-9.351
Periodeafgrænsninger	-648	0
Over- / merarbejde	-90	-90
Menigheder og bindende stiftsbidrag <sup>1)</sup>	-955	-885
<b>Samlet kortfristede gældsposter</b>	<b>-14.715</b>	<b>-15.548</b>

1) Hensat overskud på bindende stiftsbidrag, studentermenighed mv.

Leverandør af vare og tjenesteydelser er hovedsagelig ikke betalt afregning til de øvrige stifter for deres arbejde med kapitalforvaltning samt afregning til Aarhus Stift vedrørende KAS.

<b>Specifikation af anden kortfristet gæld</b>	<b>Beløb</b>
A-skat m.m.	0
Anden kortfristet gæld	0
Atp og feriekonto	-288
<b>Total</b>	<b>-288</b>

**Tabel 4.2.5. Eventualforpligtelse**

	<b>Antal</b>	<b>Pris</b>	<b>Eventualforpligtelse</b>
Præstekjoler	9	20.500	184.500
<b>Eventualforpligtelse i alt</b>			<b>184.500</b>

**Tabel 4.2.7 Immaterielle anlægsaktiver 2016**

(t. kr.)	<b>Færdiggjorte udviklingsprojekter</b>
Kostpris pr. 31.12.2015	9.945
Primokorrekationer og flytninger ml. bogføringskredse	0
Tilgang	0
Afgang	0
<b>Kostpris pr. 31.12.2016</b>	<b>9.945</b>
Akkumulerede afskrivninger	-3.692
Akkumulerede afskrivninger afgang	0
Akkumulerede nedskrivninger	0
Akkumulerede af- og nedskrivninger pr. 31.12.2016	-3.692
<b>Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2016</b>	<b>6.253</b>
Årets afskrivninger	1.251
Årets nedskrivninger	0
<b>Årets af- og nedskrivninger</b>	<b>1.251</b>

Lineære afskrivninger, afskrivningsperiode

Årets afskrivninger på t.kr. 1.251 vedrører økonomisystemet KAS/Gias, der afskrives over 8 år.

**Tabel 4.2.8 Materielle anlægsaktiver 2016**

(t. kr.)	<b>Grunde, arealer og bygninger</b>	<b>Inventar og IT udstyr</b>	<b>I alt</b>
Kostpris pr. 31.12.2015	0	67	67
Primokorrekationer og flytninger ml. bogføringskredse	0	0	0
Tilgang	0	0	0
Afgang	0	0	0
<b>Kostpris pr. 31.12.2016</b>	<b>0</b>	<b>67</b>	<b>67</b>
Akkumulerede afskrivninger	0	-67	-67
Akkumulerede afskrivninger - afgang	0	0	0
Akkumulerede nedskrivninger	0	0	0
Akkumulerede af- og nedskrivninger pr. 31.12.2016	0	-67	-67

<b>Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2016</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Årets afskrivninger	0	6	6
Årets nedskrivninger	0	0	0
<b>Årets af- og nedskrivninger</b>	<b>0</b>	<b>6</b>	<b>6</b>
Lineære afskrivninger, afskrivningsperiode	10 år	3 år	

### 4.3. Indtægtsdækket virksomhed

**Tabel 4.3.1. Indtægtsdækket virksomhed for Viborg Stift for 2016 (t.kr.)**

Akkumuleret resultat				
Opgave	Regnskab 2013	Regnskab 2014	Regnskab 2015	Regnskab 2016
KAS-GIAS center	2.130	0	0	0
	<b>2.130</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

Vedrørende 2013 er der tale om et underskud, som først er udlignet i 2014.

### 4.4. Specifikation af årsværksforbrug

**Tabel 4.4.1 Årsværksforbrug Præster**

<b>Viborg Stift</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>
Normerede antal præstestillinger	166,2	165,5	165,5
Forbrug antal præstestillinger	166,7	166,5	165,2
Mer-/mindreforbrug	0,6	1,0	-0,3
Normede antal fællesfundspræster	8,8	8,8	8,8
Forbrug antal fællesfundspræster	8,8	8,9	8,8
Mer-/mindreforbrug	0,0	0,1	0,0
Normering i alt	175,0	174,3	174,3
Forbrug indenfor normering i alt	175,6	175,4	174,0
Mer-/mindreforbrug	0,6	1,1	-0,3
Forbrug lokalt finansierede præster	5,4	6,2	5,6
Forbrug præster i alt	180,9	181,5	179,6

Tabel 4.4.2 Stiftsadministrationens års værksforbrug

<b>Viborg Stift</b>			
	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>
<b>Personaleopgaver for eksterne</b>			
Løn kirkefunktionærer	0,69	0,58	0,23
Løn præster inkl. FLØS	0,53	0,57	0,49
Ansættelse af præster	0,22	0,30	0,17
<b>Styrelse</b>			
Sekretariat for stiftsudvalg	0,05	0,11	0,11
Sekretariat for stiftsråd	0,13	0,49	0,98
Byggesager vedrørende sogne	0,26	0,37	0,38
Tilsyn og godkendelser (stiftsøvrighed og biskop)	0,14	0,10	0,10
Sekretariatsfunktion for biskoppen	0,78	1,06	1,22
Opgaver under bindende stiftsbidrag	0,91	1,07	0,68
Legater og fonde	0,01	0,01	0,02
Valg af menighedsråd	0,04	0,02	0,29
Valg af stiftsråd	0,04	0,00	0,00
Valg af biskop	0,85	0,04	0,00
<b>Rådgivning</b>			
Rådgivning vedrørende kirkefunktionærer	0,75	0,65	0,69
Rådgivning af menighedsråd og provstiidvalg	0,31	0,25	0,32
Rådgivning af MR vedr. lån, gravsted og kap.adm.	0,04	0,08	0,07
<b>Økonomiopgaver for eksterne</b>			
Kapitalforvaltning, reg. gravsteder og lånesager	0,07	0,07	0,07
PUK og provstirevision	0,01	0,06	0,04
<b>Administration og hjælpefunktioner</b>			
Løn stift	0,03	0,03	0,03
Regnskab stift (stiftets fælles fondregnskab)	0,41	0,53	0,64
Personalesager (stiftspersonale)	0,00	0,00	0,00
Generel ledelse	0,29	0,33	0,41
Intern administration	1,09	1,31	1,23
Hjælpfunktion - ejendomme/lejemål	0,66	0,71	0,65
Hjælpfunktion - acadre og post	0,51	0,54	0,47
Øvrige hjælpefunktioner	0,38	0,83	0,86
Egen uddannelse/kompetenceudvikling	0,30	0,38	0,52
<b>Sum</b>	<b>9,48</b>	<b>10,47</b>	<b>10,69</b>

Tabel 4.4.3 Stiftsadministrationens center

KAS/GIAS center	Total for center			Heraf Viborg Stift			Heraf Århus Stift		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
<b>Kapitaladministration for partnere</b>									
Kapitaladministration	1,76	1,54	1,47	0,99	0,72	0,75	0,76	0,82	0,72
Registrering af gravsteder m.m.	1,35	1,43	1,38	0,60	0,65	0,72	0,75	0,78	0,66
<b>Centerdrift og systemudvikling</b>									
KAS-centerdrift	0,55	0,10	0,20	0,35	0,07	0,12	0,20	0,02	0,08
KAS-udvikling og implementering	0,16	0,01	0,00	0,13	0,01	0,00	0,04	0,01	0,00
GIAS-centerdrift	0,17	0,35	0,30	0,09	0,19	0,19	0,08	0,16	0,11
GIAS-udvikling og implementering	0,14	0,02	0,01	0,04	0,01	0,01	0,10	0,00	0,00
<b>Sum</b>	<b>4,12</b>	<b>3,45</b>	<b>3,36</b>	<b>2,19</b>	<b>1,65</b>	<b>1,79</b>	<b>1,93</b>	<b>1,80</b>	<b>1,58</b>